

Aika 14.03.2017 klo 18:00 - 20:13

Paikka Huutijärven seurakuntakoti

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
43	Kokouksen avaus sekä laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	4
44	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
45	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen	6
46	Taloussihteerin valinta	7
47	Tiedottajan sijaistaminen	10
48	Seurakunnan edustajat yhdistysten ja yhtiöiden hallintoelimiin 2017-2018	11
49	Dani Lahtisen eropyyntö luottamustoimista	14
50	Muut asiat	15
51	Viranhaltijapäätökset	16
52	Ilmoitusasiat	17
53	Ostolaskujen hyväksymisoikeuksien laajentaminen	18
54	Aloite kirkon käytöstä	19
55	Kokouksen päättäminen	25

Osallistujat

	Nmi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Lehtola Henri	18:00 - 20:13	puheenjohtaja	
	Tulenheimo Torsti	18:00 - 20:13	kirkkoneuvoston vpj	
	Hirvonen Jukka	18:00 - 20:13	jäsen	
	Mäkijärvi Pirjo	18:00 - 20:13	jäsen	
	Nieminen Asko	18:00 - 20:13	jäsen	
	Salo Aimo	18:00 - 20:13	jäsen	
	Sarkala Liisa	18:00 - 20:13	jäsen	
	Thomassen Anne-Mari	18:00 - 20:13	jäsen	
	Tiilikainen Markku	18:00 - 20:13	jäsen	
	Tarri Henriikka	18:00 - 20:13	jäsen	
	Tuhola Sirkka	18:00 - 20:13	jäsen	
	Yli-Hinkkala Juhani	18:00 - 20:13	jäsen	
	Keskinen Timo	19:00 - 20:13	kirkkovaltuuston pj	
	Sarkanen Riina	18:00 - 20:13	kirkkovaltuuston vpj	
	Kuusisto Annu	18:00 - 20:13	sihteeri, esittelijä	
	Pitkämäki Harri	18:00 - 20:13	kiinteistöpäällikkö	
Poissa	Viitala Markku		Kuhmalahden kappelin kappalainen	

Allekirjoitukset

Henri Lehtola
puheenjohtaja

Annu Kuusisto
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

§§43 - 55

Pöytäkirjan tarkastus

Olemme tarkastaneet pöytäkirjan ja todenneet se kokouksen kulun mukaiseksi.

Kangasala, 14.3.2017

Pirjo Mäkijärvi
pöytäkirjantarkastaja

Aimo Salo
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Ptk tark.

Kokouksen tarkastettu pöytäkirja on nähtävillä Kangasalan seurakunnan kirkkoherranvirastossa 17.3.-30.3.2017 ma, ti ja pe klo 9-14, to 10-17.

Kokouksen avaus sekä laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

KN § 43 Puheenjohtaja avaa kokouksen ja pitää kokouksen aluksi hartauden.

Kirkkoneuvoston ohjesääntö:

Kirkkoneuvoston kokous ja asioiden käsittely

5 §

Kirkkoneuvoston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessa varapuheenjohtaja, joka määrää kokoontumisen ajan ja paikan. Kirkkoneuvosto voi myös etukäteen vahvistaa kokousaikansa suunnitelman.

Kirkkoneuvosto on lisäksi kutsuttava koolle, kun vähintään neljäsosa jäsenistä sitä kirjallisesti pyytää ilmoittamansa asian käsittelyä varten.

(KJ 9:1, 1-2)

6 §

Kutsu toimitetaan jäsenille viimeistään viisi päivää ennen kokousta. Kutsuun on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista.

Jos asia on kiireellinen, kirkkoneuvosto voi päättää ottaa sen käsiteltäväksi, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa.

Kokouskutsu on ollut seurakunnan ilmoitustaululla 8.3.2017 alkaen. Esityslista on 8.3.2017 lähetetty sähköpostilla kirkkoneuvoston jäsenille.

Pidetään nimenhuuto kokouksen päätösvaltaisuuden toteamiseksi.

Puheenjohtaja Todetaan kokous laillisesti koollekutsutuksi ja pidetään nimenhuuto päätösvaltaisuuden toteamiseksi.

Päätös Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

KN § 44

Kirkkoneuvoston ohjesääntö § 10:

Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksen valitsemaa pöytäkirjantarkastajaa tai, jos kokous niin päättää, kirkkoneuvosto kokouksessaan. Jos pöytäkirjan tarkastaja ja puheenjohtaja eivät ole yksimielisiä pöytäkirjan sisällöstä, kirkkoneuvosto tarkastaa pöytäkirjan seuraavassa kokouksessaan.

Puheenjohtaja

Valitaan pöytäkirjan tarkastajiksi aakkosjärjestyksessä Mäkijärvi Pirjo ja Nieminen Asko.

Kirkkoneuvoston tarkastettu pöytäkirja on nähtävillä kirkkoherranvirastossa 17.03.2017 alkaen viraston aukioloaikoina.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Pirjo Mäkijärvi ja Aimo Salo.

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

KN § 45

Puheenjohtaja Kirkkoneuvosto hyväksyy lähetetyn esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

Lisäksi kirkkoneuvosto päätti hyväksyä 10.3.2017 lähetetyn lisälistan.

Kirkkoneuvosto	§ 184	13.09.2016
Kirkkoneuvosto	§ 221	08.11.2016
Kirkkoneuvosto	§ 46	14.03.2017

Taloussihteerin valinta

16/01/01/01/2016

KN 13.09.2016 § 184

Kangasalan seurakunnan kirjanpitäjän irtisanoutumisen myötä vuoden 2016 lopulla, on kirjanpitäjän tehtäviä hoidettu ostopalveluna Klacon Oy:ltä. Ostopalvelusopimusta on ollut tarkoitus jatkaa siihen asti kunnes Kangasalan seurakunta siirtyy 1.1.2017 Kirkon palvelukeskuksen asiakkaaksi ja uusi toimintamalli on vakiintunut. Tällöin osa-aikainen palkanlaskijamme siirtyisi kokoaikaiseksi työntekijäksi ollen sekä palkanlaskennan että kirjanpidon yhteyshenkilö palvelukeskukseen.

Kangasalan seurakunnan nykyinen osa-aikainen palkanlaskija aloittaakin vuoden 2017 alusta viiden seurakunnan palkanlaskennan yhteyshenkilönä siirtyen samalla Lempäälän seurakunnan palvelukseen. Näin ollen Kangasalan seurakunnan taloustoimistossa on vuoden alusta palvelussuhteessa talousjohtaja, henkilöstöpäällikkö ja yksi toimistosihteerin. Tämä ei ole riittävä henkilöstömäärä suhteessa taloustoimistossa hoidettaviin työtehtäviin. Taloustoimistoon tulisivin rekrytoida yksi kokoaikainen henkilö, joka vastaa Kangasalan seurakunnan kirjanpidon yhteyshenkilön tehtävistä Kirkon palvelukeskukseen sekä toimii myös yleissihteerinä vastaten mm. asiakirjahallinnosta, projektiluontoisista tehtävistä sekä sijaistaa kirkkoherranviraston ja taloustoimiston toimistosiihteereitä.

Kirjanpitäjä-toimistosiihteerin tehtävät edellyttävät tilinpäätöstaitoa sekä kehittymishalua asiakirjahallintaan. Valinnassa painotetaan aktiivista ja joustavaa työtetta.

Talousjohtaja

Kirkkoneuvosto päättää:

1. Kangasalan seurakuntaan palkataan kokoaikainen kirjanpitäjä-toimistosiihteerin, jonka pätevyysvaatimuksena on merkonomin tutkinto tai soveltuva alempi korkeakoulututkinto.
2. Tehtävän vaatuuusryhmä on vähintään 501 B, (2238,45 euroa).
3. Tehtävän hakuaika on ajalla 23.9.-17.10.2016. Palvelussuhteen aloitus toivotaan olevan mahdollisesti jo joulukuun 2016 aikana tai sopimuksen mukaan.
4. valitsee valintaryhmään talousjohtajan, henkilöstöpäällikön sekä taloustoimiston henkilöstön edustaja.

Päätös

Päätettiin esityksen mukaisesti.

Ptk tark.

Lisätiedot henkilöstöpäällikkö Sari Lehtinen puh. 040 309 8009, email: sari.lehtinen@evl.fi

KN 08.11.2016 § 221

Kirkkoneuvoston päätöksen mukaisesti kirjanpitäjä - toimistosihteerin tehtävä laitettiin avoimeksi. Tehtävästä oli lyhyt ilmoitus Aamulehdessä sekä yksityiskohtaisempi työpaikkailmoitus seurakunnan omilla nettisivuilla, mol.fi - palvelussa, oikotie -palvelussa sekä evl.fi -sivuilla.

Määräaikaan mennessä (17.10.2016) hakemuksia tuli 30. Kaksi hakijaa ilmoitti hakuajan jälkeen vetävänsä hakemuksensa pois työllistyttyään hakemuksen jättämisen jälkeen toisaalle. Haastatteluun kutsuttiin neljä hakijaa.

Talousjohtaja Kirkkoneuvosto päättää, että kirjanpitäjä-toimistosihteerin rekrytointiprosessi lopetetaan, sillä sopivaa henkilöä kyseessä olevaan tehtävänkuvaan ei löytynyt.

Lisäksi kirkkoneuvosto päättää, että rekrytointiprosessi toistetaan helmi-maaliskuussa 2017.

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

Lisätiedot henkilöstöpäällikkö Sari Lehtinen puh. 040 309 8009, email: sari.lehtinen@evl.fi

KN § 46

Kirkkoneuvoston 8.11.2016 päätöksen mukaisesti maaliskuussa 2017 käynnistettiin uuden taloussihteerin (ent. kirjanpitäjä-toimistosihteerin) rekrytointi. Kirkkoneuvosto kokouksessaan 7.1.2017 teki päätöksen tehtävänimikkeen muuttamisesta taloussihteeriksi.

Avoimesta tehtävästä ilmoitettiin seurakunnan omilla nettisivuilla, Aamulehdessä, TE-palveluiden avoimet työpaikat sivustolla sekä Oikotie -avoimet työpaikat sivustolla.

Tehtävän haku aika päättyi 22.2.2017. Hakuajan päättymiseen mennessä saapui 23 hakemusta. Hakijoista seitsemän kutsuttiin haastatteluun, joista lopulta neljä haastateltiin.

Talousjohtaja Kirkkoneuvosto päättää valita taloussihteerin tehtävään Merja Nurkkalan ja hänen varalleen Mari Rajasalon.

Lisäksi kirkkoneuvosto päättää, että tehtävän vaativuusryhmä on 501B ja

tehtävässä noudatetaan 4 kk:n koeaikaa.

Päätös

Päätettiin esityksen mukaisesti.

Lisätiedot

talousjohtaja Annu Kuusisto puh. 040 309 8007, email:
annu.kuusisto@evl.fi

Liitteet

Liite 1 Hakijayhteenveto / taloussihteeri

Tiedottajan sijaistaminen

KN § 47

Kangasalan seurakunnan tiedottaja Tiina Mylläri on ilmoittanut jäävänsä työvapaalle 12.6.2017. Tiina Mylläri on myös hakenut vuosilomaa ajalle 5.6.-11.6.2017.

Kangasalan seurakunnassa oli tiedottajan rekrytointi syksyllä 2015. Hakemuksia saatiin 108 ja rekrytointiryhmä haastatteli kaksitoista hakijaa. Valituksi tuli tällöin Tiina Mylläri. Koska ko. rekrytoinnista on suhteellisen lyhyt aika, hakemuksia tarkasteltiin uudelleen nyt Mylläriin ilmoitettua vapaastaan. Kyseisessä haussa oli mukana Hanna Parviainen, joka myös haastateltiin paikkaa täytettäessä syksyllä 2015.

Parviainen työskentelee tällä hetkellä osa-aikaisena tiedottajana Pirkkalan ja Sääksmäen seurakunnissa. Parviaiselta on tiedusteltu halukkuutta sijaistaa Mylläriin tehtävässä tämän työvapaan ajan. Parviainen on halukas ottamaan vastaan määräaikaisen tiedottajan työsuhteen.

Kirkkoherra

Palkataan Hanna Parviainen tiedottajaksi Tiina Mylläriin työvapaan ajaksi ajalle 1.5.-31.5.2017 osa-aikaisesti (40%. 2 pv /vko) ja 1.6.2017 - 30.6.2018 kokoaikaisesti.

Päätös

Päätettiin esityksen mukaisesti.

Lisätiedot

henkilöstöpäällikkö Sari Lehtinen puh. 040 309 8009, email: sari.lehtinen@evl.fi

Seurakunnan edustajat yhdistysten ja yhtiöiden hallintoelimiin 2017-2018

100/00/01/2014

KN § 48

Kirkkoneuvosto on alkuvuodesta 2015 (täydennys 10/2015) päättänyt edustajistaan eri hallintoelimissä seuraavasti:

1. Kirkkopalvelut ry, vuosikokous: Riina Sarkanen
2. Seurakuntien Lapsityön Keskus, vuosikokous: johtava lapsityönohjaaja Karin Uotila
3. Suomen Hautaustoiminnan Keskusliitto ry: seurakunta-puutarhuri Liisa Niemelä, varalla talousjohtaja Annu Kuusisto
4. Riun kalastuskunta, vuosikokous: Torsti Tulenheimo
5. Kiinteistö Oy Kangasalan Harjunsola I, yhtiökokous: ollut Timo Koivukangas, ehdokas hallitukseen: Torsti Tulenheimo, varalla Annu Kuusisto
6. Kiinteistö Oy Kangasalan Harjunsola II, yhtiökokous: ollut Timo Koivukangas, ehdokas hallitukseen: Torsti Tulenheimo, varalla Annu Kuusisto
7. Kiinteistö Oy Myllypohja, yhtiökokous: Markku Tiilikainen
8. Kiinteistö Oy Myllypohja, ehdokas hallitukseen: Annu Kuusisto
9. As Oy Lukonrinne, yhtiökokous: Annu Kuusisto
10. As Oy Mäntykelo, yhtiökokous: Annu Kuusisto
11. As Oy Mäntylukko, yhtiökokous: Annu Kuusisto
12. As Oy Ukinhovi, yhtiökokous: Annu Kuusisto
13. As Oy Kuohunrinne, yhtiökokous: Annu Kuusisto
14. Viissylisen metsätien vuosikokous: Heikki Lahtinen
15. Viissylisen metsätien tiehoitokunta: Annu Kuusisto
16. Käpykankaan metsäautotien vuosikokous: Heikki Lahtinen
17. Käpykankaan metsäautotien tiehoitokunta: Heikki Lahtinen
18. Paalijärven metsäautotien vuosikokous: Heikki Lahtinen
19. Kuhmalahden Vanhustentalosäätiö, hallitus: Juhani Yli-hinkkala ja varalla Liisa Sarkala (KN 3.2.2015)

20. Iso-Jylhän metsäautotien, vuosikokous: Juhani Yli-Hinkkala
21. Vähä-Pennon osakaskunta, osakaskuntakokous: Antti Vappula
22. Pohjois-Kangasalan vesiosuuskunta, osuuskuntakokous: Heikki Lahtinen
23. Pohjois-Kangasalan vesiosuuskunta, ehdokas hallitukseen: Heikki Lahtinen

Lisäksi kirkkoneuvosto päätti, että talousjohtaja voi päättää sijaisesta edellämäinnittuihin yhteisöihin varsinaisten edustajien ollessa estyneitä. Edustus tapahtuu valtakirjalla.

Kirkkoherra

Kirkkoneuvosto päättää edustajansa yhtiöiden ja yhdistysten hallintoelimiin.

Käsittely

Kirkkoherra täydensi edellä esitettyä listaa yhdistyksistä sekä hallintoelimistä Valkamanrannan osakaskunnalla.

Päätös

Kirkkoneuvosto päätti yksimielisesti valita seuraavat edustajansa yhtiöiden ja yhdistysten hallintoelimiin:

1. Kirkkopalvelut ry, vuosikokous: Riina Sarkanen
2. Seurakuntien Lapsityön Keskus, vuosikokous: johtava lapsityönohjaaja Karin Uotila
3. Suomen Hautaus toiminnan Keskusliitto ry: seurakunta-puutarhuri Liisa Niemelä, varalla talousjohtaja Annu Kuusisto
4. Riun kalastuskunta, vuosikokous: Torsti Tulenheimo
5. Kiinteistö Oy Kangasalan Harjunsola I, yhtiökokous: ollut Timo Koivukangas, ehdokas hallitukseen: Torsti Tulenheimo, varalla Annu Kuusisto
6. Kiinteistö Oy Kangasalan Harjunsola II, yhtiökokous: ollut Timo Koivukangas, ehdokas hallitukseen: Torsti Tulenheimo, varalla Annu Kuusisto
7. Kiinteistö Oy Myllypohja, yhtiökokous: Markku Tiilikainen
8. Kiinteistö Oy Myllypohja, ehdokas hallitukseen: Annu Kuusisto
9. As Oy Lukonrinne, yhtiökokous: Harri Pitkämäki
10. As Oy Mäntykelo, yhtiökokous: Harri Pitkämäki
11. As Oy Mäntylukko, yhtiökokous: Harri Pitkämäki
12. As Oy Ukinhovi, yhtiökokous: Harri Pitkämäki
13. As Oy Kuohunrinne, yhtiökokous: Harri Pitkämäki
14. Viissylisen metsätien vuosikokous: Heikki Lahtinen
15. Viissylisen metsätien tiehoitokunta: Annu Kuusisto

16. Käpykankaan metsäautotien vuosikokous: Heikki Lahtinen
17. Käpykankaan metsäautotien tiehoitokunta: Heikki Lahtinen
18. Paalijärven metsäautotien vuosikokous: Heikki Lahtinen
19. Kuhmalahden Vanhustentalosäätiö, hallitus: Juhani Yli-hinkkala ja varalla Liisa Sarkala
20. Iso-Jylhän metsäautotien, vuosikokous: Juhani Yli-Hinkkala
21. Vähä-Pennon osakaskunta, osakaskuntakokous: Antti Vappula
22. Pohjois-Kangasalan vesiosuuskunta, osuuskuntakokous: Harri Pitkämäki
23. Pohjois-Kangasalan vesiosuuskunta, ehdokas hallitukseen: Harri Pitkämäki
24. Valkamanrannan osakaskunta, osakaskuntakokous Harri Pitkämäki

Lisätiedot talousjohtaja Annu Kuusisto puh. 040 309 8007, email: annu.kuusisto@evl.fi

Dani Lahtisen eropyyntö luottamustoimista

KN § 49	Valtuutettu Dani Lahtinen on 1.3.2017 päivätyllä kirjeellään pyytänyt eroa luottamustoimistaan paikkakunnalta muuton vuoksi.
Kirkkoherra	<p>Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se myöntää eron Dani Lahtiselle kirkkovaltuuston sekä Kasvun johtokunnan jäsenyydestä ja valitsee uuden jäsenen Kasvun johtokuntaan.</p> <p>Lisäksi kirkkovaltuuston puheenjohtaja kutsuu Dani Lahtisen tilalle jäljellä olevaksi toimikaudeksi asianomaisen puolueen/yhteislistan järjestyksessä ensimmäisen varavaltuutetun.</p>
Päätös	Päätettiin esityksen mukaisesti.
Lisätiedot	talousjohtaja Annu Kuusisto puh. 040 309 8007, email: annu.kuusisto@evl.fi

Kirkkoneuvosto

§ 50

14.03.2017

Muut asiat

KN § 50

Ei muita asioita.

Viranhaltijapäätökset

KN § 51

Luettelo viranhaltijapäätöksistä on nähtävillä kokouksessa.
Luettelossa ei ole sairauslomia ja perhevapaita koskevia päätöksiä.

Viranhaltija	Päätökset
Kirkkoherra	
Talousjohtaja	§ 3-4
Hallintokappalainen	§1-3
Henkilöstöpäällikkö	§1-2
Johtava diakonian viranhaltija	
Johtava kanttorin viranhaltija	
Johtava lapsityönohjaaja	§ 3-4
Johtava nuorisotyönohjaaja	
Kiinteistöpäällikkö	
Seurakuntapuutarhuri	

Puheenjohtaja Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi.

Päätös Päätettiin esityksen mukaisesti.

Kirkkoneuvosto

§ 52

14.03.2017

Ilmoitusasiat

KN § 52	Kirkkoherranviraston aukioloaikaa muutetaan niin, että 1.6.2017 asti kirkkoherranvirasto on auki maanantaisin, tiistaisin, torstaisin ja perjantaisin. Keskiviikkoisin kirkkoherranvirasto on kiinni.
Kirkkoherra	Kirkkoneuvosto merkitsee ilmoitusasian tiedokseen.
Päätös	Päätettiin esityksen mukaisesti.

Ostolaskujen hyväksymisoikeuksien laajentaminen

KN § 53

Kangasalan seurakunnan ostolaskut on 1.1.2017 alkaen käsitelty Kirkon Palvelukeskuksen (Kipan) suosittamien toimintaprosessien mukaisesti niin, että kullakin työalalla on yksi tarkastaja ja yksi hyväksyjä. Taloustoimiston henkilöstön ei Kipa-asiakkuuden myötä ole enää mahdollista seurata laskujen käsittelyvaiheita tai mahdollistaa jonkun laskun maksaminen kyseisen työalan henkilöstön ollessa estyneitä. Lisäksi järjestelmän taipuminen sijaisasetuksiin on toistaiseksi ollut puutteellista. Käytäntö onkin nopeasti osoittanut, että organisaatiossa tulee nykyisten sijaiskäytänteiden lisäksi olla henkilöitä, joilla on oikeus työalasta riippumatta tarkastaa ja hyväksyä laskuja. Kirkon palvelukeskus edellyttää kirkkoneuvoston päätöstä mahdollisten laajennettujen oikeuksien myöntämiseksi.

Talousjohtaja

Kirkkoneuvosto päättää, että kirkkoherra Seppo Jarva, hallintokappalainen Henri Lehtola, talousjohtaja Annu Kuusisto ja henkilöstöpäällikkö Sari Lehtinen voivat tarvittaessa tarkastaa ja hyväksyä Kangasalan seurakunnan ostolaskuja riippumatta siitä mille työalalle lasku on osoitettu.

Lisäksi kirkkoneuvosto päättää, että taloustoimiston toimistosihteeri Virpi Hilden ja taloussihteeri Merja Nurkkala voivat tarvittaessa tarkastaa Kangasalan seurakunnan ostolaskuja riippumatta siitä mille työalalle lasku on osoitettu.

Päätös

Päätettiin esityksen mukaisesti.

Lisätiedot

talousjohtaja Annu Kuusisto puh. 040 309 8007, email: annu.kuusisto@evl.fi

Aloite kirkon käytöstä

KN § 54

Kirkkoneuvoston jäsen Markku Tiilikainen on tehnyt kirkkoneuvostolle esityksen, että

"Kangasalan seurakunta rajaa kirkot niiden tilojen ulkopuolelle, joissa voidaan järjestää samaa sukupuolta olevien avioparien rukoushetkiä. Rukoushetket samaa sukupuolta olevien pariensa osalta voidaan suorittaa kirkkoherra Seppo Jarvan antaman ohjeistuksen mukaisesti esim. seurakuntataloissa. Rukoushetkien järjestäminen kirkoissa saattaa synnyttää mielikuvan, että on kysymys avioliittoon vihkimisestä, joita ei kirkoissa saa suorittaa."

Kirkkoherran (vs.) valmistelu*Rukouksen luonne*

Rukoileminen perustuu piispainkokouksen antamaan ohjeeseen "Pastoraalinen ohje vapaamuotoisesta rukouksesta parisuhteensa rekisteröineiden kanssa ja heidän puolestaan" (2011). Sen taustalla puolestaan ovat piispainkokouksen selvitys "Parisuhdelain seuraukset kirkossa" (2010) ja siitä annettu kirkolliskokouksen perustevaliokunnan mietintö (4/2010). Syksyllä 2016 piispainkokous antoi selonteossaan ohjeen, että rukousta voidaan soveltaa silloin, kun samaa sukupuolta olevat henkilöt ovat solmineet siviiliavioliiton.

Selvitys (2010) käsitteli kuutta vaihtoehtoa, miten kirkko voi olla hengellisesti läsnä jäsentensä kanssa, jotka ovat rekisteröineet parisuhteensa. Nämä olivat: (1) parisuhteen siunaamistoimitus, (2) ihmisten siunaaminen rukoushetkessä (3) kodin siunaamisen soveltaminen, (4) vapaa rukous, (5) yksityinen kohtaaminen ja sielunhoito, ja (6) kieltä rukoilla tai siunata. Vaihtoehdot 1-3 olisivat osa kirkon yhteistä uskoa, koska niistä päätetään kirkkokäsikirjassa. Vaihtoehdot 4-5 voitaisiin toteuttaa piispainkokouksen ohjeen kautta. Kirkolliskokous päätyi vaihtoehtoon (4), joka on muodoltaan vapaa rukous eikä kirkon yhteiseen uskoon ja liturgiseen elämään liittyvä rukoushetki. Rukous voi olla julkinen. Ohje (2011) koskee tällaista rukousta.

Säännökset

Ohjeen (2011) kohdassa (2) todetaan, että *"Rukoilla voi asianosaisten yhdessä sopimassa paikassa. Kirkkotilan käyttämisestä on säädetty kirkkojärjestyksessä (KJ 9:7; KJ 14:2)."*

KJ 14:2, 1 mom mukaan: *"Uusi kirkko on vihittävä Jumalalle pyhitetyksi huoneeksi. Kun kirkko on vihitty, sitä saa käyttää vain sen pyhyyden soveltuviin tarkoituksiin. Kirkon käyttämisestä päättävät kirkkoherra ja kirkkoneuvosto tai seu-*

rakuntaneuvosto yhdessä. Kirkkoherra valvoo kirkon käyttöä. "

KJ 9:7 § mukaan "Jos kirkkoherra ja kirkkoneuvosto ovat eri mieltä jumalanpalvelusta, kirkollista toimitusta, kirkon, siunauskappelin tai kappelin käyttöä taikka seurakunnan päätettävissä olevia kolehteja koskevasta kysymyksestä, asia on saatettava tuomiokapitulin ratkaistavaksi."

Perustuslain 6 § 2 mom mukaan "Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella."

Lakia miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta ja yhdenvertaisuuslakia ei sovelleta uskonnonharjoitukseen. Rajaus on tehty näihin lakeihin niiden soveltamisalassa.

Aloitteen arviointia

Kirkkoherra on tiedotteessaan 22.2.2017 kertonut työyhteisölle, että siviiliavioliiton solmineiden kanssa voidaan rukoilla kaikissa seurakunnan tiloissa. Kirkkoherra antoi näkemyksensä kirkkovaltuustolle tiedoksi samana päivänä.

Aloitteessa esitetään perusteluksi se, että rukoushetken järjestäminen kirkossa saattaa synnyttää mielikuvan, että on kysymys avioliiton vihkimisestä, josta ei kirkossa saa suorittaa.

Piispainkokous toteaa samankaltaisen asian ohjeessaan (2011):

3. Tällaisessa rukouksessa ei ole kyse avioliittoon rinnastettavan parisuhteen siunaamisesta. Siinä ei käytetä avioliiton vihkimiseen tai sen siunaamiseen kuuluvia erityisiä osia (esimerkiksi kysymykset, lupaukset, sormusten vaihto, puolisoiksi julistaminen, liiton siunaaminen).

4. Kirkon työntekijän tulee antaa rukouksesta tilanteen luonteen mukainen kuva ja pitää kiinni häntä sitovista ohjeista.

Rukouksesta syntyvään vaikutelmaan vaikuttaa sekä rukouksen sisältö että sen toimitustapa. Piispainkokous on todennut, että rukouksessa voi käyttää kirkon perinteen rukousaineistoa ja lukea Raamattua. Lisäksi se on rajannut rukouksesta pois yllä mainittuja asioita. Rukouksen yhteydessä voidaan luonnollisesti laulaa virsiä, vaikka sitä ei mainita.

Rukouksen järjestämistapa voi yhtäältä olla paljonkin erilainen kuin avioliittoon vihkiminen tai sen siunaaminen, niin että rinnasteinen vaikutelma ei ole mahdollinen. Toisaalta toimitustapa voi olla hyvinkin samankaltainen. Siihen vaikuttaa esimerkiksi henkilöiden sijoittuminen kirkkoon, liikkuminen ja musiikin käyttäminen.

Kirkko on vihitty Jumalalle pyhitetyksi paikaksi uskonnonharjoitusta varten. Kirkko tilana vaikuttaa paljon siihen, millainen merkitys kirkolliselle

avioliittoon vihkimiselle annetaan. Sitä kuvastaa sanonta "kirkkohäät". Kirkko paikkana on yksi tärkeä osa sitä, miten rukouksen luonne ymmärretään.

Kirkon pyhyyttä voi ajatella kahdella tavalla. Yhtäältä voidaan ajatella niin, että kaikki kirkossa tapahtuva toiminta kuvastaa kirkon uskoa. Toisaalta voidaan ajatella niin, että siellä tapahtuva toiminta ei saa olla ristiriidassa kirkon uskon kanssa tai loukata sitä. Näitä kahta asiaa arvioidaan vähän eri näkökulmasta seurakunnan oman hengellisen toiminnan yhteydessä ja silloin kun sitä vuokrataan toisten käyttöön. Rukous on tilanne, jossa se kuvastaa kirkon uskoa ja seurakunnan tapaa olla jäsentensä kanssa.

On mahdollista kysyä, sopiiko rukous avioliiton solmineiden samaa sukupuolta olevien puolesta kirkon luonteeseen. Piispainkokous pitää ohjeessaan mahdollisena, että rukous voi olla myös kirkossa, jos seurakunta niin päättää. Asia kuuluu seurakunnan itsenäisen harkinnan piiriin. Lisäksi piispainkokous katsoo selonteossaan (2016), että messun yhteydessä on mahdollista esimerkiksi lukea samaa sukupuolta olevien kirkkokuulutukset ja rukoilla heidän puolestaan. Kangasalan seurakunnassa ei ole tapana messussa rukoilla siviiliavioliittojen puolesta, vaikka henkilöt olisivat seurakunnan jäseniä.

Kirkon avioliittokäsityksen mukaisesti avioliitto on miehen ja naisen välinen. Tämä on todettu jokaisessa kirkon tekemässä selvityksessä. Avioliittokäsitys antaa kirkon uskoon liittyvän perusteen toimia niin, että ihmisille ei synny rukouksen yhteydessä väärää käsitystä kirkon avioliittokäsityksestä ja rukoilemisen luonteesta. Kirkko paikkana ei kuitenkaan ole ainoa, välttämätön tai ratkaiseva asia, joka luo mahdollisesti väärän vaikutelman rukouksen luonteesta. Kokonaisuutta ajatellen merkityksellisempää siinä on rukouksen sisältö ja toteuttamistapa.

On olemassa asioita, jotka puoltavat rukouksen järjestämistä kirkossa. Tärkein peruste on se, että piispainkokous on itse antanut rukouksesta ohjeen ja se on hyväksytty myönteiseksi tavaksi osallistua avioliiton solmineiden elämään. Kirkolliskokous on pyytänyt ohjeen antamista.

Kirkko on paikkana tarkoitettu rukoilemista varten. Ohjeen mukainen rukous kohdistuu ihmisiin eikä heidän suhteeseensa tai solmittuun avioliittoon. Rukouksessa ei ole sisällöltään sellaista, joka olisi kirkossa rukoilemiselle vierasta. Uutta on se, että rukouksen ajankohta liittyy henkilöitten solmimaan siviiliavioliittoon. Tässä suhteessa se yhteisöllisenä tapahtumana rinnastuu avioliiton siunaamiseen.

Piispainkokous on selvityksessään (2010), ohjeessaan (2011) ja selonteossaan (2016) ottanut kantaa siihen, että seurakunnan ja työntekijöitten tehtävä on asettua kirkon kaikkien jäsenten rinnalle ja tukea heitä. Samaa sukupuolta olevat ja heidän perheensä ovat tervetulleita seurakunnan hengelliseen elämään sekä toimimaan vastuunkantajina ja luottamushen-

kilöinä. Rukoileminen kirkossa on tapa pitää hengellisesti huolta seurakunnan omista jäsenistä.

Syrjintä

Perustuslain syrjintäkielto koskee kaikkea inhimillistä toimintaa. Mikäli ihmiset asetetaan erilaiseen asemaan, sille on oltava hyväksyttävä syy.

Jos rukouksen järjestäminen kirkossa ei ole mahdollista, tuo se kysymyksen välillisestä syrjinnästä. Rukous kohdistuu sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöön, ja on siten rakenteellisesti tiettyyn ihmisryhmään kohdistuva. Mikäli rukousta ei voi järjestää kirkossa, johtaa se tosiasiasa heidän kohtelemiseensa eri tavalla kuin muita ihmisiä.

Uskonnonharjoitus nauttii tässä suhteessa suurta autonomiaa. Tasa-arvolakia ja yhdenvertaisuuslakia ei sovelleta uskonnonharjoittamiseen. Rukous on uskonnonharjoittamista.

Perustuslain näkökulmasta on kuitenkin osoitettava, että erilaiseen asemaan laittamisella on hyväksyttävä syy. Kirkko on uskonnollinen yhteisö, ja kirkossa hyväksyttävä syy liittyy uskonnon harjoittamiseen. Kirkon avioliittokäsitys miehen ja naisen liittona antaa perusteen sille, että seurakunnalla on oikea ja perusteltu syy huolehtia siitä, että rukous ei rinnastu avioliittoon vihkimiseen tai siunaamiseen, tai anna ihmisille väärää mielikuvaa sen luonteesta. Kirkon käyttäminen liittyy tähän kokonaisuuteen. Tämän vuoksi syrjintäkielto ei sellaisenaan estä tekemästä aloitteesta ehdotettua päätöstä.

Julkisen mielikuva on kuitenkin toinen asia. Mikäli rukousta kirkossa ei pidetä mahdollisena, antaa se samalla tahattoman mutta luultavasti väistämättömän julkisen sivuviestin siitä, kuinka kirkko suhtautuu seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin. Tällainen päätös koettaisiin julkisuudessa syrjivänä siitakin huolimatta, että se ei olisi päätöksen tarkoitus.

Lapsivaikutusten arviointi:

Rekisteröidyn parisuhteen tai siviiliavioliiton solmineet ovat aikuisia. Päätöksellä voi olla välillistä vaikutusta siihen, kuinka samaa sukupuolta olevien alaikäiset lapset tuntevat kuuluvansa seurakunnan yhteyteen.

Johtopäätös:

Aloitteen tarkoitus, että rukous samaa sukupuolta olevien, avioliiton solmineiden kanssa ja heidän puolestaan tulee selvästi erottua kirkollisista toimituksista, on piispainkokouksen ohjeen mukainen. Riittävä erilaisuus rukouksen ja kirkollisen toimituksen välillä voidaan toteuttaa myös muulla tavalla kuin järjestämällä rukous vain muussa tilassa kuin kirkossa. Kirkon työntekijän vastuuseen kuuluu järjestää asia niin, että väärälle mielikuvalle

ei ole mahdollisuutta. Rukouksen järjestäminen kirkossa on myönteinen mahdollisuus ja tapa osallistua kirkon jäsenten elämään.

Kirkkoneuvosto voi antaa kirkkotilaa koskien täydentävän ohjeen siitä, että rukous kirkossa on järjestettävä sillä tavoin, että se sekä sisällöltään että järjestämisen tavaltaan selkeästi erottuu toisenlaiseksi kuin avioliittoon vihkiminen tai sen siunaaminen.

Kirkkoherra

1. *Päätettäneen* hylätä tehty esitys; ja

2. *Annettaneen* seurakunnan työntekijöille ohje:

Kun seurakunnan kirkoissa rukoillaan piispainkokouksen ohjeen mukaisesti samaa sukupuolta olevien parien puolesta, tällöin sekä rukouksen sisällön että sen järjestämisen tavan tulee olla selkeästi erilainen kuin avioliittoon vihkimisessä ja avioliiton siunaamisessa. Tarkoituksena on, että rukoukseen osallistuva ei voi saada väärää mielikuvaa tilaisuuden luonteesta ja rinnasta sitä kirkolliseen toimitukseen.

Käsittely

Yleiskeskustelun aikana Asko Nieminen esitti, että asia jätetään pöydälle. Henriikka Tarri kannatti Niemisen esitystä.

Torsti Tulenheimo esitti, että asian käsittelyä jatketaan. Aimo Salo kannatti Tulenheimon esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty kannatetut esitykset asian jättämisestä pöydälle sekä asian käsittelyn jatkamisesta, tulee suorittaa äänestys. Äänestystavaksi puheenjohtaja esitti, että ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät KYLLÄ ja ne jotka kannattavat asian jättämistä pöydälle, äänestävät EI.

Äänestyksessä annettiin 6 KYLLÄ -ääntä (Lehtola, Tulenheimo, Mäkijärvi, Salo, Thomassen, Yli-Hinkkala) ja 6 -EI ääntä (Hirvonen, Nieminen, Sarkala, Tiilikainen, Tarri, Tuhola). Puheenjohtajan ääni ratkaisi äänestyksen KYLLÄ-äänten hyväksi.

Asian käsittelyn jatkuessa Jukka Hirvonen kannatti Markku Tiilikaisen tekemää aloitetta.

Yleiskeskustelun päätettyään puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty puheenjohtajan esityksestä poikkeava kannatettu esitys, tulee suorittaa äänestys. Äänestystavaksi puheenjohtaja esitti, että ne jotka kannattavat puheenjohtajan esitystä äänestävät KYLLÄ ja ne jotka kannattavat Markku Tiilikaisen aloitetta, äänestävät EI.

Äänestyksessä annettiin 7 KYLLÄ -ääntä (Mäkijärvi, Salo, Tarri, Thomassen, Tuhola, Tulenheimo, Yli-Hinkkala) ja 4 -EI ääntä (Hirvonen, Nieminen, Sarkala, Tiilikainen).

Päätös	Puheenjohtajan esityksestä tuli kirkkoneuvoston päätös.
Lisätiedot	Hallintokapalainen Henri Lehtola 040-3098 110, email: henri.lehtola@evl.fi

Kokouksen päättäminen

KN § 55

Puheenjohtaja

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20:13.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Kirkkoneuvosto / johtokunta

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p><u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u> Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 44,45,49-52,55</p>
	<p><u>Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto</u> Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 43, 46,47,48,53,54</p>
	<p><u>Alistusasiaa koskeva muutoksenhakukiello</u> Kirkkolain 24 luvun 3 §:n 2 mom. mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomiokapitulil tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>
	<p><u>Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot</u> 1. Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 mom:n, 2. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n, 3. kirkon virkaehtosopimuslain 19 §:n, tai 4. muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:</p>
	<p><u>Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot</u> Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8a §:n 2 mom. nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksen.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä <u>kirjallisen</u> oikaisuvaatimuksen.</p> <p>Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kangasalan kirkkoneuvosto <p>Käyntiosoite: Myllystenpohjantie 2 Postiosoite: 36200 Kangasala Fax: 03-364 0588</p> <p>Sähköposti: kangasalan.seurakunta@evl.fii</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 43, 46,47,48,53,54</p> <p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla). Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Oikaisuvaatimuksen sisältö	<p>Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä millaista oikaisua päätökseen vaaditaan millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan

HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisu n tekeminen	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisu (Hankintalaki 80-83 §).</p> <p>Toimitusosoite</p>
------------------------------------	---

Ptk tark.

	<p>Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot: Käyntiosoite: Postiosoite: Sähköposti:</p> <p>Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Hankintaoikaisu n sisältö	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä millaista oikaisua päätökseen vaaditaan millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	<p><u>Kirkollis- ja hallintovalitukset</u></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <p>Hämeenlinnan hallinto-oikeus</p> <p>Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 1 Postiosoite: 13100 Hämeenlinna Sähköposti:hameenlinna.hao@oikeus.fi</p> <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: Valitusaika 30 päivää</p> <p>Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää</p>
	<p><u>Kirkollisvalitus alistusasiassa</u></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot: Valitusaika 30 päivää</p> <p>Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät:</p> <p>Käyntiosoite: Eteläpuisto 2C Postiosoite:33100 Tampere Sähköposti:</p> <p>Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää</p> <p>PL 210 (Eteläranta 8), 00131 Helsinki Telekopio: 09-1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi</p> <p>Opetus- ja kulttuuriministeriö, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää</p> <p>PL 29 (Meritullinkatu 10), 00023 Valtioneuvosto Telekopio: 09-135 9335 (kirjaamo) Sähköposti: kirjaamo@minedu.fi</p>
	<p><u>Valitus markkinaoikeuteen</u></p> <p>Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (valitusosoitus). Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.</p>

	<p>Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaohjeissa koskevassa kohdassa.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot Valitusaika 14 päivää</p> <p>Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:</p> <p>Postiosoite: PL 118, 00131 HELSINKI Käyntiosoite: Erottajankatu 1–3, Helsinki Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi</p>
Muutoksenhaku- ajan laskeminen	<p>Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.</p>
Valituskirjelmä	<p>Valituskirjelmässä <u>on ilmoitettava</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • valittajan nimi ja kotikunta • postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa • päätös, johon haetaan muutosta • miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi • perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään <u>on liitettävä</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä • todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta • asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Päätöksen voi saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi sillä perusteella, että hankinnassa on menetelty julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten tai Euroopan yhteisön lainsäädännön tai maailman kauppajärjestön julkisia hankintoja koskevan sopimuksen vastaisesti. Asia voidaan saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnsarvon.</p>
Valitus- asiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Oikeuden- käyntimaksu	<p>Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa ja markkinaoikeudessa 2 000 euroa, jollei lain 5, 7 tai 8 §:stä muuta johdu.</p>
	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>